No. 4. 1843.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS- BLAD.

Zondag 8 Januarij.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 3den Januarij.

De officiële receptien op het paleis der Tuilerien ter gelegenheid van het nieuwe jaar zijn zeer talrijk en van langen duur geweest.

Van elf ure af heeft Z. M. successivelijk de officieren van zijn huis en van dat der Prinsen, de ministers, de maarschalken van Frankrijk, de Kamer der Pairs, die der Gedeputeerden, de magistraatspersonen, het instituut, het stedelijk bestuur, het bestuur van het departement van de Seine en Oise, de officieren van de nationale garde en van de troepen van het garnizoen bij zich ontvangen. Daarna is het korps diplomatique, aangevoerd door den graaf *d'Appony*, toegelaten geworden. Men heeft opgemerkt dat lord *Cowley* het laatste is aangekomen. De afgevaardigden waren circa ten getale van twee honderd opgekomen, waaronder men de heeren *Odilon Barrot*, *Vivien*, *Thiers*, *de Lamartine* en *Jaubert* opmerkte.

De Koning heeft zich eenige oogenblikken met den heer *Odilon Barrot* en den heer *Thiers* onderhouden. De aanvoerder van de linker zijde der kamer is vooral het voorwerp van bijzondere welwillendheid des Konings geweest. De hertogin *van Orleans* was niet bij de receptie tegenwoordig. De hertog *van Nemours* was bijzonder voorkomend. Zoo lang de receptien geduurd hebben, was het Carousel plein en de hekken rond het paleis der Tuilerien met volk opgevuld. De troepen waren in de casernen geconsigneerd, en de straten werden doorkruisd door patrouilles van municipale gardes te voet.

— Blijkens de officiële verslagen over de regtsbedeeling in Frankrijk in 1839 en 1840, beliep het getal beschuldigden bij de assises 5873 in 1837, 5844 in 1838, 5621 in 1839, 6004 in 1840. Terwijl de beschuldigingen wegens moord in 1839 gedaald waren van 239 op 202, zijn die wegens verkrachting en schending der eerbaarheid in 1839 van 242 tot 268, in 1840 zelfs tot 284 toegenomen. Dat getal, verklaart de minister in zijn verslag, was bijna *drie* maal zoo groot als in 1830 of 1831. Het jaar 1838 had 129 beschuldigingen wegens kindermoord geteld, 1839 zag er 147. In de 5621 beschuldigingen van 1839, waren 7858 beschuldigden betrokken; in 1840 waren er 8226. Van die 7858 beschuldigden waren 6409 mans, 1449 vrouwen; dus staan de laatste tot de eersten als 18 tot 100, welke verhouding dezelfde was in 1838 en bijna geene verandering ondergaat; in 1840 echter was die tot 17 ten 100 gedaald. Kindermoord en huisdiefstal waren de meest gewone misdaden der vrouwen. Van de beschuldigden in 1839 konden 4397 (56 op 100) noch lezen, noch schrijven; 2549 (32 op 100) konden zulks onvolkomen; 705 konden het zeer goed; 207 (3 op 100) hadden eene zorgvuldige opvoeding genoten; welke verhoudingen in 1838 en 1840 nagenoeg dezelfde waren. Wegens misdaden werden in 1839 veroordeeld 4091, waarvan 35 (5 minder dan in 1838) ter dood; in 1840 zijn van de 8226 beschuldigden veroordeeld 5476, waarvan 51 ter dood; het regt van gratie is in 1840 spaarzaam gebruikt; op 35 kregen in 1839 er 13, en op 51 in 1840 slechts 6 gratie. In 1837 werden 37, in 1838, 36 en in 1839, 35 der 100 beschuldigden vrijgesproken.

— In berigten uit Barcelona tot den 27sten December, deels langs den gewonen weg, deels door den telegraaph, ontvangen, leest men:

De generaal *Seoane* heeft thans de betrekking van burgerlijken gezagvoerder van Katalonie met die van kapitein-generaal vereenigd, en is dus in allen opzigte oppermagtig gebieder in het vorstendom. De heer *Guttierez*, die tot nu toe de waardigheid van burgerlijke gezagvoerder bekleedde en door zijne handelwijze als zoodanig almede aanleiding tot den opstand van Barcelona gegeven heeft, is dus afgetreden. Vooraf heeft hij echter de verkiezingen van leden van den stedelijken raad, die den 18den te Barcelona hebben plaats gehad, vernietigd. Of dit geschied is wegens gebreken in den vorm, dan wel omdat de keuzen niet naar den zin der Spaansche gezagvoerders waren uitgevallen, blijkt niet. Men had vroeger gezegd, dat bij deze verkiezingen de gematigden, waardoor men thans in Spanje de aanhangers van het vorig bewind der Regentes *Maria Christina* verstaat, de bovenhand hadden behouden; doch dit is ook weder tegengesproken. Een der hoofden dezer partij, de heer *Gibert*, die op last van den krijgsraad op de citadel in hechtenis was genomen, omdat hij zich te zeer met de leiding dezer verkiezingen had ingelaten, is weder in vrijheid gesteld.

De dag van den 31sten December was als de uiterste termijn bepaald, waarop de Barcelonezen de schatting van 12 millioen moeten betaald hebben. Bij den omslag dier buitengewone heffing schijnen vooral de mannen der gematigde partij zeer bezwaard te zijn. Een hunner, de heer *Xifre*, moet de ontzettende som van een millioen realen of ƒ 125,000 betalen. Drie andere fabrikanten te Barcelona zijn gezamelijk voor twee millioen realen aangeslagen.

De generaal *Zurbano* heeft thans Girona verlaten en bevindt zich te Figueras, alwaar hij de bevolking gelijk mede die van de grensdorpen in den omtrek, laat ontwapenen. Men bestempelt in de Spaansche dagbladen, die de tegenwoordige orde van zaken niet gunstig zijn en nog eene vrije stem durven verheffen, telkens dezen generaal met den bijnaam van den tijger en verhaalt allerlei stalen van zijne wreedheid en neiging tot onbeschoft geweld. Bij de hooggaande partijdigheid dezer bladen mag men echter hier wel zeer veel overdrijving veronderstellen.

De Regent *Espartero* vervolgt zijne reis naar Valencia en Madrid. Hij bevond zich den 24sten te Castellon de la plana, en zou dus welligt den volgenden dag te Valencia kunnen binnenkomen. De voorstanders der tegenwoordige orde van zaken, verzekeren, dat hij overal met uitbundige geestdrift ontvangen wordt. In alle dorpen en steden, waar hij doortrekt, wordt hij door de overheden, de geestelijkheid en de gewapende militie ontvangen. Men veronderstelt, dat hij den 1sten Januarij zijne intrede te Madrid zal doen. Welligt zullen dan de moeijelijkheden, waarin hij gewikkeld is, nog vermeerderen.

Van den 4den.

De algemeene aandacht is op de hervatting der werkzaamheden van de wetgevende kamers gerigt. Indien het waar is dat de heer *Guizot* de traktaten van 1831 en 1833, betreffende het regt van doorzoeking der schepen, onveranderd handhaven en drie millioen fr., tot vermeerdering van het aantal der fransche kruisers, aanvragen wil, gelooft men dat hij moeite zal hebben zich in het bewind staande te houden.

Gisteren is de ministerraad, onder voorzitting van den maarschalk *Soult*, vereenigd geweest, om het ontwerp der troonrede, door de heeren *Guizot* en *Villemain* geredigeerd, te hooren voorlezen. Omtrent het gebeurde in dien raad en de gevolgen daarvan zijn allerlei geruchten in omloop. Verscheiden leden van het kabinet zouden verlangd hebben dat de troonrede met geen enkel woord van Spanje repte, terwijl de ministers *Teste* en *Duchatel* van een geheel tegenovergesteld gevoelen waren geweest. Des avonds van denzelfden dag zou de heer *Teste*, hierover en wegens het verwerpen zijner meening omtrent andere punten gestoord, zich tot den koning begeven en hem verzocht hebben over zijne portefeuille, die van openbare werken, te beschikken, zonder dat het Z. M. gelukt was den staatsman van besluit te doen veranderen.

— Gisteren middag waren er een groot getal gedeputeerden in de conferentiezaal vereenigd; men merkte de heeren *Berryer*, *Barrot*, *Thiers*, *Passy* en anderen in de onderscheidene groepen op, waar men sprak over de opening der kamer op aanstaanden maandag en de openingsaanspraak, waarvan men den hoofdinhoud in den ministerraad vastgesteld meende te kennen, en welke de goedkeuring van de meerderheid der aanwezenden wegdroeg.

— Volgens een loopend gerucht zou de admiraal *Duperré* besloten hebben zich aan het bestuur van het departement der marine te onttrekken.

— Het *Journal des Débats* vermeldt heden, in zijne berigten, dat het effectief van het leger op den voet van vrede zal gebragt worden. Reeds waren, naar verzekerd werd, bevelen afgezonden voor het huiswaarts zenden der klasse van 1837. Men ...

er ook van em alle regementen infanterie tot op 1800 man te verminderen, zijnde het tegenwoordig effectief 2200 man.

— De ministeriële bladen weerspreken heden dat de britsche consul te Barcelona tegenwoordig geweest was op het diner ter eere van den franschen consul gegeven; hij was integendeel de eenige geweest die zich onttrokken had.

— De *Messager* vermeldt heden dat de nieuwe kapitein-generaal van Katalonie, *Seoane*, den 29sten de verdeeling der oorlogscontributie had veranderd; de municipaliteit had dezelve voornamelijk op de lieden der gematigde partij, die vreemd aan de beweging waren geweest doen drukken, terwijl de generaal de contributie had doen drukken voor de helft op den handel, en de andere helft op de contribuabelen. De gelden moesten nu den 5den gestort zijn.

— De gedeputeerden van Katalonie, vijf in getal, hebben het volgend adres aan den regent gerigt ter zake van de handelwijs des bestuurs omtrent Barcelona.

» De ondergeteekenden, gedeputeerden van Katalonie kunnen zich niet langer weerhouden om aan Uwe Hoogheid hunne diepe smart te kennen te geven over de maatregelen door het gouvernement tegen de stad Barcelona genomen. Welke ook de oorzaken van de onlusten in die ongelukkige stad mogen zijn, het blijft eene waarheid dat het gouvernement niet binnen de grenzen van de wet gebleven is, dat het de wenschen van de kamers heeft miskend, inbreuk gemaakt op de landsconstitutie en doof geweest is voor de stem der menschelijkheid.

» De ondergeteekenden gedeputeerden zouden onwaardig zijn de provincie Barcelona te vertegenwoordigen indien zij, bij zoovele onwettige bedrijven en zoovele schandelijkheden, en terwijl zij hunne stem in den boezem der nationale vertegenwoordiging niet kunnen verheffen, uit hunnen naam en namens hunne gemagtigden, geene billijke en bittere klagten, die zij tot heden met moeite hebben gesmoord, bij U. H. inbragten.

» Getrouwe vertegenwoordigers van de gevoelens en wenschen van een land, dat hen met zijn vertrouwen heeft vereerd, nemen zij tot U. H. de toevlugt, opdat er een spoedig en afdoend einde worde gesteld aan de rampen die de nijverige en vaderlandslievende stad Barcelona treffen, welke zoo vele aanspraken heeft op een beter lot.

» De wet, het regt, de staatkunde en de menschelijkheid vorderen een krachtigen maatregel, eener groote natie waardig. De tegenwoordige ministers kunnen niet langer de natie besturen. Met hen moeten hunne inconstitutionele maatregelen verdwijnen en zoo het aan de kamers toekomt om hen te beschuldigen en te oordeelen, is het de pligt van U. H. hen onmiddelijk uw vertrouwen te ontzeggen. Ziedaar de gevoelens en wenschen der ondergeteekende gedeputeerden, welke wij hopen dat U. H. in overweging zal nemen."

— Ter beurze van heden (4 *Januarij*) waren genoteerd: 5 pCt. 119, 80; 3 pCt. 78, 80; Nap. r. 107; Rom. L. 104 ½.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 7den Januarij.

Tot genoegen van allen, die in onze stad de teeken, schilder, graveerkunst, in een woord, de beeldende kunst beoefenen en beminnen, kunnen wij mededeelen, dat de vereeniging, die zich uit hun midden onlangs gevormd heeft, tot bevordering en aanmoediging derzelve, voorledene woensdag hare eerste Kunstbeschouwing gehouden heeft. Met zorg was alles ingerigt; heerlijke schilderstukken van onze stadgenooten *Schouwman*, *Huismans* en *Huijgens*, en meer andere versierden de wanden, deze te bekijken, te bewonderen was het eerste werk van iedere binnenkomende familie, hetgeen al dadelijk bijbragt tot den ongedwongen gullen en vriendschappelijken toon, die er heerschte; langzamerhand nam het talrijk gezelschap aan eene lange, zorgvuldig overdekte en door vele bougies helder verlichtte tafel zitting en nu werden er de schoonste voortbrengselen van penseel en craijon onzer meesters, in de verschillendste kleuren en voorstellingen ter bewondering rond gegeven; eene heerlijke verzameling was er voorhanden, eene daartoe van elders gezonden kunst-portefeuille; eenige stukken uit dezelve aangekocht door de Directie, zullen, zooals de President Mr. *F. J. Jessen* bij het sluiten der vergadering zeide, op de volgende kunstbeschouwing in Februarij onder de leden door het lot verdeeld worden.

Wij wenschen die kunst-vereeniging bloei en luister toe en hopen, dat door hare werking de verdiensten in de kunst van onze stad ook meer en meer bekend en op waarde gesteld zullen worden.

— Men verneemt dat de Tweede Kamer der Staten Generaal maandag den 16den dezer, des namiddags ten drie ure, weder hare eerste bijeenkomst houden zal.

— Bij koninklijk besluit is bepaald: 1°. dat, aanvang nemende met den 1sten dezer, de tegenwoordige officieren, deelgenooten aan de weduwen- en wezenkas voor de officieren van de landmagt, eene doorloopende contributie aan de weduwen- en wezenkas zullen betalen van 2½ ten honderd van het door hen op dat tijdstip of later genoten wordende tractement of pensioen, tot aan het overlijden hunner echtgenooten, indien er geene kinderen beneden den ouderdom van achttien jaren uit het huwelijk aanwezig zijn, of tot het tijdstip waarop het jongste kind dien ouderdom zal hebben bereikt; terwijl die officieren welke nog gedeeltelijk tien- en vijfjarig fournissement aan genoemde kas verschuldigd zijn, het deswege verschuldigde nog daarenboven, op de gewone wijze, zullen moeten afbetalen; en 2°. dat, indien een der tegenwoordige officieren, deelgenooten aan de weduwen- en wezenkas, niet genegen mogt zijn om de doorloopende contributie, het bovenstaande omschrevene aan de kas te betalen, aan zijne eventueel na te laten weduwe of kinderen slechts het drie vierde gedeelte van het pensioen, of van de onderstandsgelden zal worden toegekend, waarop zijne tegenwoordige bijdrage aanspraak zou kunnen maken.

— Uit Delft schrijft men van den 4den dezer:

»Heden is het een ware vreugdedag voor deze stad. De Koninklijke Akademie ter opleiding van ingenieurs voor de burgerlijke dienst en de nijverheid, en van kweekelingen voor den handel, is heden alhier plegtig ingewijd, in de zaal achter het gebouw der Akademie, welke daartoe opzettelijk was ingerigt. Reeds vroeg in den morgen wapperden van de stads- en andere gebouwen nationale vlaggen, en het carillon werd bij afwisseling bespeeld. Ten twaalf ure reden Z. M. de Koning en Z. K. H. de Prins *van Oranje*, te midden eener ontelbare juichende menigte, de stad binnen. Kort daarna begaven Z. M. en Z. K. H., vergezeld door Hoogstderzelver Adjudanten, en gevolgd wordende door onderscheiden Ministers, leden van den Raad van State, burgerlijke, regterlijke en militaire overheden van Delft, enz., door den directeur, administrateur, de hoogleeraren en onderwijzers der Akademie enz., zich in de zaal, alwaar een zeer smaakvol aangelegde troon was opgerigt, en alwaar zich een aantal genoodigden vereenigd had, terwijl de kweekelingen der school aan beide zijden van den troon waren geschaard. Nadat Z. M. op den troon gezeten was, en Z. K. H. de Prins *van Oranje*, beschermheer der Akademie, ter linkerzijde van den Koning plaats genomen had, hield de Minister van Binnenlandsche Zaken eene toepasselijke aanspraak, waarin Z. Exc. de redenen ontwikkelde, die tot de oprigting der Akademie hadden doen besluiten, het heilzame gevolg dat men zich voorstelde, en tevens dank betuigde vooral de bereidwillige pogingen, door zoo velen, en bijzonder door het stedelijk bestuur van Delft, in het werk gesteld, om deze nuttige inrigting tot stand te brengen, welker bloei en welvaart hunnen hartelijke wensch was. Vervolgens nam de directeur der Akademie, de heer staatsraad *Lipkens*, het woord op, en bedankte den Koning voor de belangstelling in deze Akademie betoond, door deze inwijding met Hoogstdeszelfs tegenwoordigheid wel te hebben willen vereeren.

De Directeur trad daarna mede in eene korte beschouwing van het doel der Akademie, het nut dat men zich daarmede vleide te bereiken; bedankte voor het vertrouwen in hem en de hoogleeraren en onderwijzers gesteld; gaf zijne hoop te kennen, dat zij daaraan zouden beantwoorden, en verklaarde, dat het hem tot een groot genoegen zou verstrekken, wanneer deze Akademie in bloei en luister steeds zou toenemen. Z. M. onderhield zich daarop minzaam met den Minister, den Directeur en de Hoogleeraren en verliet daarop de zaal. Daarmede liep deze plegtigheid der inwijding ten einde. Daarna is, in een der vertrekken van het gebouw der Akademie, een collation gebruikt, waaraan Z. M. en Z. K. H. benevens de Directeur, de Hoogleeraren, en wijders de leden van het Stedelijk Bestuur enz., deel namen en waar op den bloei der Akademie met warmte en hartelijkheid gedronken werd.

» Heden avond zal in den Schouwburg eene buitengewone voorstelling plaats hebben, die met de tegenwoordigheid van Z. K. H. den Prins *van Oranje*, zal worden vereerd. Daarin zullen eenige toepasselijke dichtregelen door mejufvr. *Iburg* worden gezongen, waarvan de woorden door den heer *Calisch* en de muzijk door heer *Verhulst* vervaardigd zijn. Voorts zijn, zoo van de zijde der Stedelijke Regering als die der ingezetenen, vele toebereidselen gemaakt tot het houden eener algemeene illuminatie, die bij gunstig weder zeer luisterrijk belooft te zijn."

— Bij besluit van den 23sten December 1842, n°. 55, is aan den luitenant-kolonel *F. A. W. de Groote*, van het 4de regement ligte dragonders, het non-activiteits-tractement verleend in afwachting van pensioen, en bij dispositie van den Directeur-Generaal van Oorlog is de luitenant-kolonel *E. F. von Wiebeking*, van het 2de regement lansiers, overgeplaatst bij het 4de regement ligte dragonders, om voorloopig het bevel over hetzelve te voeren.

Bij besluit van den 2den Januarij 1843, n°. 45, is aan den gepensioneerden kolonel der infanterie *H. L. Schneider*, vergunning verleend tot het voortdurend dragen van de activiteits uniform van het wapen der infanterie, waartoe hij het laatst heeft behoord.

— In den nacht van den 2den of den 3den is te Rotterdam brand ontstaan in eene branderij van de eerste klasse, toebehoorende aan de heeren *Duys* en *Zurhorst*, en staande tusschen de zoogenaamde Zwaanstraat (eene zijstraat der Holstraat) en de Vest. Weldra was het inwendige dier branderij geheel door de vlammen verwoest, ter-

wijl ook het daartoe behoorende woonhuis veel heeft geleden. De spoedig aangebragte en wel bestuurde hulp heeft de verdere uitbreiding van den brand gelukkig verhinderd.

Voorts schrijft men uit Rotterdam van gisteren:

»Reeds ten tweedemale in dit pas aangevangen jaar heeft hier brand gewoed, en wel gisteren nacht, ongeveer ten een ure, in een huis in het Hang, nabij de Keizerstraat, waarvan het benedengedeelte aan een slijter in sterke dranken, het bovenste aan onderscheiden huisgezinnen of afzonderlijke personen verhuurd werd. De brand, in het benedenhuis ontstaan, bereikte weldra deze kamers, wier bewoners, waaronder hoogbejaarden, ter naauwernood, en sommige niet dan met hulp van welwillenden, het leven hebben geborgen, terwijl hun inboedel geheel verloren is gegaan. Het huis is uitgebrand, en de belendende hebben wel merkelijk geleden, maar men mag echter dankbaar zijn, dat in eene zoo enge straat en digt bebouwde buurt de verwoesting zich niet nog verder heeft uitgebreid. Waren toch de vlammen naar de andere zijde der straat overgeslagen, de gevolgen zouden onberekenbaar zijn geweest. Op nieuw heeft men de goede handhaving der orde met genoegen opgemerkt.

»Bij dezen en den vorigen brand zijn, met den besten uitslag, twee der nieuwe, gemakkelijk ingerigte brandspuiten gebezigd geworden, welke in den tijd van twee en veertig seconden een okshoofd water uitwerpen."

— Men schrijft uit Utrecht, onder dagteekening van 4 Januarij:

» Heden is alhier overleden onze algemeen geachte stadgenoote mejufvrouw *Petronella Moens*, in den ouderdom van 80 jaren. Zij, schoon sedert hare vroege kindsheid blind, is als schrijfster, door hare veelvuldige werken en werkjes, zoo in proza als poëzij, door het geheele vaderland met lof bekend; zij werd wegens hare blijmoedige godsvrucht, bescheidenheid en hartelijkheid algemeen bemind en geacht; door het nut, hetwelk zij met hare geschriften gesticht heeft, gelijk door haren geestigen en vriendelijken omgang, zal zij lang in aandenken bij hare vrienden en landgenooten blijven.

— Van Vlissingen schrijft men van den 31sten December:

Zr. Ms. oorlogskorvet *Boreas*, kapitein ter zee *J. Boelen*, onlangs van Java geretourneerd en alhier in 's Rijks dok liggende, is met 1 Januarij aanstaande buiten dienst gesteld. Naar men verneemt is bij de directie van de marine aanschrijving van het departement ontvangen, om de alhier liggende oorlogsbrik *de Lynx* tot de in dienststelling gereed te maken; de bevelhebber noch het etat-major van dien bodem zijn tot heden bekend.

— Men schrijft uit Leeuwarden, van den 3den: Als eene merkwaardige bijzonderheid moge gemeld worden, dat de zachte weersgesteldheid van het begin der maand December zich ook tot aan het einde des jaars heeft volgehouden, zoodat wij op Nieuwjaarsdag bij deze stad, gelijk ook elders in deze provincie, nog runderen in het veld hebben zien grazen. Tevens is hier in de laatste weken zoo weinig regen gevallen, dat vele huizen volslagen gebrek aan regenwater hebben. Nadat de beide laatste dagen des jaars zich door hevigen storm gekenmerkt hebben, is er gisteren en heden voor het eerst in dezen winter eenige vorst waargenomen. Daar de wind uit het Westen naar het Noorden is gedraaid, is het iets kouder geworden, hoewel de temperatuur nog geene strenge winterkoude teekent. De thermometer, die in de vorige weken meest al tusschen 42°—48 *Fahrenheit* stond, is nu tot 32°—36° gedaald.

» In de late herfst van het vorig jaar is op verscheidene plaatsen in deze en andere provincien opgemerkt, het voor de tweede maal bloeijen van vruchtboomen; thans wordt van het Heerenveen gemeld, dat in een tuin te Nijehaske, in de vorige week, appelen geplukt zijn, welke boom in dit jaar tweemaal vruchten opgeleverd heeft."

— Men verneemt dat dezer dagen uit Engeland is aangebragt de stoommachine, die bestemd is om, in verband met de droogmaking van het Haarlemmermeer, te Spaarndam te worden geplaatst.

Den 4den dezer heeft te 's Gravenhage de aanbesteding plaats gehad van den arbeid voor de oprigting van een gebouw voor het stoomwerktuig *de Leeghwater* op te rigten, dat tot droogmaking van het Haarlemmermeer aan de Kaag onder Warmond, zal worden daargesteld. Deze werkzaamheden zijn door den heer *C. de Laat*, van Gorinchem, voor eene som van ƒ 161,000 aangenomen.

— De Koninklijke Akademie voor de geneeskunde in Belgie heeft onlangs tot hare honoraire leden benoemd, de heeren: dr. *Evrard*, geneesheer van Z. M. den Koning der Nederlanden; den hoogleeraar *G. Vrolik*, te Amsterdam; dr. *Numan*, directeur van de veeartsenijschool, te Utrecht; dr. *Pruys van der Hoeven*, hoogleeraar te Leijden; dr. *Schroder van der Kolk*, hoogleeraar te Utrecht; en dr. *Sebastian*, hoogleeraar te Groningen.

Deze benoemingen zijn door Koning *Leopold* bij een besluit van den 31sten December goedgekeurd.

— In de maand December zijn over den ijzeren weg vervoerd 19252 reizigers, als: van Amsterdam 7748; Haarlem 6389; Leiden 4063; Halfweg 262; Vogelenzang 213; Hillegommerbeek en Veenenburg 364; Piet-Gijzenbrug 271. De opbrengst van reizigers en goederen is geweest ƒ 14,339.36½. Sedert het begin des vorigen jaars zijn vervoerd 364081 personen, en is de opbrengst geweest ƒ 210,574.84.

— Te Amsterdam zijn in 1842 geboren 7681 kinderen, overleden 7355 personen, en gehuwd 1723 paren.

— Gedurende 1842 zijn te Rotterdam geboren 1592 zonen en 1509 dochters, te zamen 3101 kinderen; overleden 930 mannen, 607 vrouwen en 1625 kinderen, te zamen 2762 personen; gehuwd 602 paren, terwijl er vier echtscheidingen plaats hadden.

Het getal der overledenen is geweest: in het jaar 1840, 2463; in 1841, 2697; in 1842, 2762. Geborenen: in het jaar 1840, 3009; in 1841, 2999; in 1842, 3101. Gehuwden: in het jaar 1840, 671; in 1841, 620; in 1842, 602 paren.

— Te Dordrecht zijn in de registers van den burgerlijken stand ingeschreven, te weten: 412 zonen en 396 dochters, te zamen 808 kinderen; overleden 395 personen van het mannelijk en 464 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 859; gehuwd 142 paren; echtscheidingen geene.

— Te Gouda zijn geboren 273 zonen en 328 dochters, te zamen 601 kinderen; gehuwd 114 paren, geene echtscheidingen; overleden 253 personen van het mannelijk en 278 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 531.

— Te Delft zijn in het afgeloopen jaar geboren 310 zoons en 300 dochters, te zamen 610 kinderen, waaronder 7 paren tweelingen; overleden 563 personen te weten: 271 van het mannelijk, en 292 van het vrouwelijk geslacht; gehuwd 122 paren.

— Bij den burgerlijken stand te Schiedam zijn ingeschreven 237 zonen en 215 dochters, als levenloos aangegeven 12, te zamen 452 kinderen; overleden 212 personen van het mannelijk en 177 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 389; huwelijken 64 paren.

— Te Vlaardingen zijn geboren 148 zonen en 136 dochters, te zamen 284 kinderen; gehuwd 48 paren; overleden 105 personen van het mannelijk en 127 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 232; geene echtscheiding.

— Te Haarlem zijn geboren 475 zonen en 491 dochters, te zamen 966 kinderen; waaronder 9 paren tweelingen. Overleden 421 personen van het mannelijke en 452 van het vrouwelijke geslacht, te zamen 873. Gehuwd 187 paren.

— Te Alkmaar zijn in het afgeloopen jaar geboren 356 kinderen, te weten 181 zonen en 175 dochters; overleden 175 personen van het mannelijk en 166 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 341; gehuwd 69 paren, hebbende geene echtscheiding plaats gehad.

— Te Zaandam zijn in het afgeloopen jaar geboren 390 kinderen, als 208 zonen en 182 dochters; overleden 176 personen van het mannelijk en 171 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 347.

— Te Hoorn zijn in het afgeloopen jaar geboren 163 zonen en 128 dochters, te zamen 291 kinderen; overleden 140 personen van het mannelijk en 105 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 245, waaronder niet begrepen zijn 7 doodgeborenen, benevens 14 personen elders overleden; gehuwd 52 paren, terwijl 2 echtscheidingen hebben plaats gehad.

— In het afgeloopen jaar zijn te Utrecht geboren 822 zoons en 781 dochters, te zamen 1603 kinderen, waaronder 13 paar tweelingen; overleden 1527 personen, als 793 van het mannelijke en 734 van het vrouwelijke geslacht; hieronder begrepen 84 doodgeborenen en 26 personen in het groote Rijks hospitaal; gehuwd 355 paren, hebbende er geene echtscheiding plaats gehad.

— In het jaar 1842 zijn aan het bureau van den burgerlijken stand der stad Groningen aangegeven 1147 levend geboren kinderen, waaronder 578 van het mannelijk en 569 van het vrouwelijk geslacht; terwijl er levenloos geboren zijn 64, waarvan 34 van het mannelijk en 30 van het vrouwelijk geslacht; 335 paren gehuwd; gescheiden 1 paar; voorts overleden 929, waarvan 468, boven en 461 beneden de 15 jaren, en 449 tot het mannelijk en 480 tot het vrouwelijk geslacht behoorende.

— In het afgeloopen jaar zijn van Dordrecht naar zee gegaan 499 schepen, en aan die stad uit zee aangekomen 457 schepen.

Te Brouwershaven zijn binnengekomen 151 schepen, waaronder 43 uit Oostindië; zijnde uit Oostindië 7, en over het geheel 31 meer als in 1841. En zijn dat jaar van daar uitgezeild 45 schepen.

Gedurende het jaar 1842 zijn te Zierikzee ingeklaard 8 en uitgeklaard 6 zeeschepen. In het vorige jaar bedroeg het getal ingeklaarde 9 en uitgeklaarde 6 schepen.

— Gedurende het afgeloopen jaar zijn te Hamburg en in de voorsteden 5658 personen overleden en 4901 kinderen geboren.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (6 *Januarij*) werden omgezet: Nederl. W. S. 2½ pCt. 57 dert. zest.; [illegible] pCt. 101⅝, elf zest.; Syndik. 4½ pCt. 95¼, ⅛; dito 3½ pCt. 78; Handelm. 130 drie achtste, ½; O. Indie 5 pCt. 99⅞, 15/16; Ardoins 18⅝; dito Coupons 20⅝; dito 3½ pCt. 24⅜ dert. zest.; Port. [illegible] 36¾, ½; Oude Russen 106⅝; dito 4 pCt. 88⅞, ¾; Braz. 75; Mexiko 32 drie achtste; Columb. 26⅞; Peruanen 17¼, 17.

Met Toestemming der Stedelijke Regering.

GROOT VOCAAL- EN INSTRUMENTAAL

CONCERT,

TE GEVEN DOOR DE HEEREN

W. P. DE C. VRUGT,

Hof- en Kamerzanger van Z. M. den Koning,

SERVAIS,

Solo-Violoncellist,

OP MAANDAG DEN 9. JANUARIJ 1843,

In de Zaale van den Schouwburg te Breda.

PROGRAMMA.

1e DEEL.

1. Ouverture.
2. Aria van *Donizetti*. VRUGT.
3. Groote Fantaisie en Bravour Variatiën, voor Violoncel. SERVAIS.
4. Aria uit *Joseph*. VRUGT.
5. Une larme hommage à *Lafond*. Caprice voor Violoncel. SERVAIS.

2e DEEL.

1. Ouverture.
2. Hommage à *Beethoven*, pour Violoncel. SERVAIS.
3. Air de *Don Juan*, MOZART. VRUGT.
4. Melodie pour Voix et Violoncel. VRUGT en SERVAIS.

AANVANG DES AVONDS TEN 7 URE.

PRIJS DER PLAATSEN: à *f* 1,—.

, Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Breda*, van den 3. Januarij 1843, is ADRIANUS PETRUS DE POORTER, zonder beroep, wonende te *Ginneken*, op deszelfs verzoek gesteld onder Curatele.

De Officier van Justitie bij de Arrondissements-Regtbank te Breda,

BREDA, 6. Januarij 1843. H. L. MAARSCHALK.

, Men verlangt dadelijk TWEE LETTERZETTERS, van voldoende Getuigschriften voorzien. Adres, liefst in persoon, bij de Uitgevers dezer.

, In een HUISHOUDEN, waarin *vier* DIENSTBODEN zijn en bij *Breda*, wordt, tegen den 1. Februarij of 1. Mei, verlangd, eene KEUKENMEID, die de KEUKEN goed verstaat. — Brieven *franco*, onder Letter A., bij de Uitgevers dezer.

D. N. TORRES,

Gerecipieerd TANDMEESTER van *Amsterdam*, en geadmitteerd door het geheele *Koningrijk der Nederlanden*, berigt door deze, dat hij gedurende vier dagen alhier Vaceren zal, over alle gebreken des *Monds*, en weet op de behendigste wijze slechte *Kiezen* en *Tanden* uit, nalatende dezelve tot aan het *Tandvleesch afgebroken*, bevens gelijk hij zich in het bijzonder toelegt het arrangeren van *Kindermondjes*, die aan de tandwisseling zijn; tot het plomberen van *Kiezen*, en tot het inzetten van *Kunsttanden*, die van de natuurlijke niet te onderscheiden zijn, noch in het gebruik, noch in het gezigt. Te bespreken des morgens, van 9 tot 11 en 's namiddags van 2 tot 4 uren in het Logement *de Kalif*.

MAGAZIJN VAN MANUFACTUREN,

Veemarktstraat, D. 138 en 139.

W. MOREEL, erkentelijk voor het vertrouwen hem in het afgeloopen jaar zoo ruimschoots geschonken, neemt de vrijheid zich bij voortduring in de protectie zijner geëerde begunstigers nog aan te bevelen.

Tevens heeft hij het genoegen Hun Ed. te berigten, dat hij door het opnemen zijner inventaris, zich in staat gesteld ziet verscheidene artikels *beneden de tegenwoordige fabriekprijzen* aan te kunnen bieden, waarvan alsdan het verkoop met Maandag den 9. Januarij aanvang zal nemen.

MEUBILAIRE VERKOOPING,

ten Sterfhuize van P. V. D. RENST, in leven Vischverkooper te *Breda*, in de Karrestraat, Wijk B, N° 13, op Dingsdag, den 10. Januarij 1843, des voormiddags ten tien ure.

Mr. L. BEENS, Notaris te *Breda*, zal, als daartoe Regterlijk benoemd, op Maandag den 16. Januarij 1843, des avonds ten *zeven ure*, in het Koffijhuis van J. JONKERS te *Breda*, in het openbaar OPVEILEN, en 14 dagen daarna finaal

VERKOOPEN:

1e. Koop. Eene HUIZINGE, PLEIN en ERVE, gestaan en gelegen te *Breda* aan de zuidzijde van den Haagdijk, met twee vrije uit- en ingangen, de eene op den Haagdijk en de andere in het Rozemarijnstraatje; gemerkt D, 304, Kadaster Sectie A, N°. 307, groot 1 roede en 31 ellen.

Aan te vaarden bij het geven van den finalen slag.

2e. Koop. Eene HUIZINGE en ERF, gestaan en gelegen als voor, aan de zuidzijde van de Boschstraat, met den in- en uitweg door de poort en gang aan de oostzijde, gemerkt A, 602, Kadaster Sectie B, N°. 348, ter grootte van 1 roede en 13 ellen.

Aan te vaarden 1°. Mei 1844; als zijnde tot dien tijd verhuurd aan W. MARTENS, voor *f* 110 's jaars.

3e. Koop. Eene HUIZINGE, STAL, HOF en ERVE, gestaan en gelegen achter de Huizinge onder den 2e. Koop omschreven, met de poort en gang oostwaarts daarnevens, gemerkt A, 603, Kadaster Sectie B, N°. 349 en 350, te zamen groot 4 roeden en 47 ellen.

Aan te vaarden 1°. Mei 1844; als zijnde tot dien tijd verhuurd aan M. BOUDEWIJNS, voor *f* 70 's jaars.

Nadere onderrigting te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris.

K. H. BODE, Notaris te *'s Princenhage*, zal, op den 24. Januarij 1843, Veilen en op den 7. Februarij daaraanvolgende Verkoopen, telkens des avonds ten 6 uren, ten huize van den Heer C. J. KUIJPERS, te *Breda*,

Het Logement de *Stad Diest*,

bestaande in 2 spatieuse HUIZINGE, voorzien van verscheidene Beneden en Bovenkamers, groote Zolders, Kelders, Pomp en Stalling voor 30 Paarden, kleine Stal voor 4 Paarden, Remise, Plein en Erve met Oprij; staande en gelegen te *Breda* op den Haagdijk.

Aan te vaarden in gebruik 6 weken na het geven van den Koopslag.

, Het GEMEENTE-BESTUUR van *Terheyden*, Arrondissement *Breda*, daartoe behoorlijk gemagtigd, zal, op Dingsdag den 10. Januarij 1843, des morgens om 9 uren, publiek op de plaats

VERKOOPEN:

29 à 34 Kavels EIKEN-, BEUKEN- en WILLIGEN-BOOMEN, zeer geschikt voor TIMMER- en GERIEFHOUT, alsmede voor PARKOENPALEN, zijnde allen behoorlijk gekaveld.

Het Gemeente-Bestuur,
C. VAN LOMMEL.
Ter ordonnantie,
De Secretaris,
C. ROMME.

VOOR HET RIJK.

DEPARTEMENT VAN FINANTIEN.

Bestuur der Domeinen.

PROVINCIE NOORD-BRABAND. AGENTSCHAP ROZENDAAL.

OPENBARE

HOUT-VERKOOPING.

De AGENT van het Domein te *Rozendaal*, zal, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, op Vrijdag den 13. Januarij 1843, des voormiddags ten 10 ure, ten overstaan van den Heere Burgemeester der Gemeente *Oudenbosch*, ten Raadhuize aldaar, in het openbaar aan de meest- en genoegbiedenden Verkoopen:

Onder de Gemeente OUDENBOSCH.

Het vijfjarig SCHAARHOUT van den eersten aanleg in de *Moerdijksche Straat*, beginnende aan het *Maasstraatje* en strekkende tot de woning van CORNELIS ZWAGERS; in één Kavel.

Het zesjarig SCHAARHOUT van den tweeden aanleg in de *Moerdijksche Straat*, beginnende bij ADRIAAN RIJNVOS, en strekkende tot de Stede van JAN WAGEMAKERS; in één Kavel.

Onder de Gemeente HOEVEN.

Het zesjarig SCHAARHOUT van 157 KOPWILLIGEN, staande in de *Bossche Straat*, beginnende aan de *Kruisstraat* en strekkende tot het Dorp *Hoeven*; in één Kavel.

Een-en-twintig stuks opgaande EIKEN BOOMEN, staande in de *Bossche Straat*, voor het Hof *Bovendonk*; verdeeld in zeven kavels.

De Voorwaarden, naar welke deze Verkooping zal plaats hebben, liggen ter lezing van heden af, dagelijks (uitgenomen des Zondags), ten Kantore van voornoemden Agent te *Rozendaal*; terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Voorwerker der Domeinen W. A. DENIS, te *Oudenbosch*.

ROZENDAAL, den 20. December 1842.

De Agent voornoemd,
H. SIX.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.